

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm Novembbris Et Decembbris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Libellus Athanasij Episcopi Alexandrini de Passione imaginis Domini nostri
Iesu Christi, in Beryto vrbe Syriæ crucifixæ, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

poteſt. Ipſo autem vniuerſorum Deo, & non alio, aperte clamante in Euangelij, Quod feciſti vni horum fratrum meorum minimorum, mihi fecisti, contemniſimus Matt. 25. & deſpicimus. Reſipiſcamus: videamus quām sit leue & facile praeceptum. Ex ſuper- uacanciis & inutilibus, & hīc & illīc diſperſis rebus noſtris, clamat, ut regnū calorum comparemuſ, & nolumuſ. O quantum luſgebimur, quandō volentes nihil omnino poterimus.

Sed mihi, inquit, rerum neceſſariarum ne ſatiſ quidē ſuppetit. Quid dicas? Ne frigi- Cap. 13.
da quidē aqua poculum dare potes petenti? & nec ſermonem quidē benignum? Etiam pau- perimi ut
Et quonam modo poſſunt hēc eſſe rationi conſentanea? Et pro hiſ, (ō miraculum & poſſunt pra-
clementiam) fiſtantur pauperibus bono & non nimis curioſo animo, pollicitus eſt itare elec- mosynam.
Deus ſe eſſe nobis daturum regnum cælorum. Hēc ergō omnia ſcientes, ō dilecti, Matt. 10.
cum ieiunio iungamus mifericordiam, qua tanquam pennis anima noſtra ē terra in Mifericor-
calum exſollitur. Etiuſionio quidē nos liberante ab animi perturbationibus, ele- dia ieiunio
moſyna autem eternam vitam conciliante, nulla in re defiſcentes, ſimil cum Chriſtus iungenda. Mifericor-
ſto ſponſo ingrediamur. Hēc quidē ſatiſ ſuperque diſta ſunt mifericordibus: duris Matt. 25,
verò id toruſ ſyllaba quidē eſſe videbitur.

Nos autem martyrem laudemus ijs, quas par eſt, laudibus, & miraculi ſemper re- Cap. 14.
centem memoriam in nobis circumferentes, glorioſo martyri fideliter exclamemus:
O ſplendor martyrum, & decus sanctorum. O verè Dei donum. O cuſtos & inuiſiſ- Inuocat ſan-
ſime deſenor fidelium, nē obliuſcaris noſtra paupertatis & humilitatis: ſed ſemper tum mat-
pro nobis intercedere nē te pigeat, ō vir in primis admirande: nec noſ, qui quotidiē tyrem.
ab animalium noſtrarum, qui cadi in intelligentiam, Iuliano, nempe qui & tunc &
nunc eſt author mali, inimico oppugnamur, deſpicias ō vir maximē venerande. Te
enim etiam post mortē credimus viuere, vt Dominus dixit, dicens: Qui credit in me, Iohann. II.
etiamſi mortuus fuerit, viuet. Tu autem, qui non ſolū credidisti, ſed etiam pro ipſo
eſt mortuus, ō meritō laudande martyr, in Deo viuis vita, in quam non cadit ſenium, Sancti vi-
& quā non terminatur. Vt qui ergo in Chriſto viuas, & ſtes prope eum, redde eum uut in Deo.
tuis preciuſ proprium tuis familiis: vt per te liberati ab ijs, quā hīc ſunt, moleſtijſ.
que illīc ſunt bona, conſequamur gratia & benignitate Domini noſtri Ieſu Chriſti:
Cui gloria & potentia nunc & ſemper, & in ſecula ſeculorum, Amen.

LIBELLVS ATHANASII EPISCOPI ALEXAN-

DRINI, DE PASSIONE IMAGINIS DOMINI NOSTRI:

Ieſu Chriſti, in Beryto urbe Syriæ crucifix.e: qui in ſeptima Synodo aeu-

menica Actione 4. vnde nos eum deſcripsiſmus, citatur, &

Athanaſio tribuitur: quod non parum facit

ad libelli autoritatem.

VEAT E oculos intellectus vestri, nouum hoc ſpectacu- Nouemb. 9.
lum conſemplamini, inſpicite in Dei immenſum hoc mi-
raculum, date ei gloriam, illius inexpliſabilem erga ho-
mines amorem, illiusque diſpenſationis magnitudinem
conſiderate, lachrymas cum letitia fundite. Apud Deum Apud Deum
nihil nouum. Deus enim exiſtent, cuncta potest. Quod
autem in diebus noſtris & noſtri cauſa factum eſt, corda
omnia quæcumque auident, in stupeſum ducet. Stupuit
cælum propter talia auſa. Abyssus conturbata nimis eſt,
Sol, Iuna, & reliqua ſidera obtenebrata ſunt ob tale faci-
nus. Rursus autem letata ſunt ob id, quod circa ſe Deus
diſpenſauit. Cunctæ cælorum virtutes, audite, & stupeſcite in eo, quod factum eſt in
diebus noſtris. Intelligentes, intelligite: inclinate aures veſtras, vt ex corde audiatis.

Berytus ciuitas eſt in finibus Tyri & Sidonis ſita, veſtigialis autē Antiochienſibus. Cap. 1.
In hac ciuitate cum Iudeorum natio frequens eſſet, contigit vt prope ſynagogam, Berytus ci-
uitas.
quam illīc ampliabit, quidam e Christianorum numero domiciliū à quo dā
conduſtum habitaret. Hic ex aduerso lectuli, imaginem Ieſu Chriſti Domini noſtri Antiquissi-
fixerat, erat hēc ſanē veneranda, quod integrum Chriſti Domini proportionē expri- ma Chriſti
meret. Contigit autem non ita diu poſt id temporis, Chriſtianō maniſtione aliquanto
ampliorem querere: neq; id omnino fortuitō factum eſt, ſed ex diuina diſpēſatione,
quæ

URIUS

OPUS
IUDICII
RVIII.

S

^{1. Tim. 2.} quæ omnes cupit in agnitionem veritatis venire, & saluos fieri, exhibens miracula his qui illum colunt, & piè in illum credunt; verū in redargutionem diffidētum, confirmationem autem & stabilitum credentibus. Quærebant itaque, ut dicere coperam, Christianus ædes maiores: quas cùm in alio ciuitatis loco inuenisset, è domo, quam prope synagogam habuit, in alteram migravit. Cumq; res suas omnes in eam transfluerent, imaginem tamen illam Domini illic fortè reliquit, obliuione quidem lud, sed ramen diuina dispensatione. Iudeus autem commoditate loci captus, ad eulam illam conduxit, nondum animaduertens eiusmodi imaginem illic affixam: suaque isthuc transferens, aliquandiu illic habitat.

^{Christi imago in cuiusdam Iudei domo relata.}

Quodam autem die cùm hic gentilium suorum quosdam in prandium inuitasse, contigit, ut quidam coniuiratum, sublatis oculis, imaginem Christi Domini noli inspicere: moxq; conuersus ad coniuatorem, Tu, inquit, Iudeus cùm sis, qua fronte tandem audes huiuscmodi imaginem domi tuæ habere? Non dicam, hic quo plastrum coniuitorum & maledicta in Dominum Salvatorem effuderit. Coniuator autem leipsum purgare studens, affirmabat etiam sanctè, se huiuscmodi imaginem haec non vidisse: atque ita qui inuitatus erat, tacuit. Postquam autem sufficerebant, ad principes sacerdotum hominem detulit, quod imaginem Salvatoris in eisdem conservaret, Nazaræumque non esse cieceret. Illi vero auditam re, interrogaverunt num id posset approbare. Clamante illo, se posse confirmare quæ diceret, omnes congregati & furore perciti, illo quidem die nihil egérunt: sed manè facto, congregati summi sacerdotes & seniores, cum ingenti hominum eiusdem nationis turba, assumpio simul delatore Iudeo, ad ædes illas, in quibus imago Domini nostri habebatur, ire pergunterunt.

^{Cap. 1.} Cùm autem ad eum locum venissent seniores & principes sacerdotum cum ipso simul delatore, irruunt in domum, & confessim imaginem Salvatoris Domini nostri cōtemplati, furore pleni, Iudeum quidem extra synagogam ejiciunt, imaginem vero detrahunt, dicentes: Quemadmodum patres nostri illuserunt ei, ita & nos faciamus. Tunc omnes cooperunt expuere in faciem sanctæ imaginis Christi, colaphisque hinc illinc faciem cædentes, dicebant: Quæcunque designarunt patres nostri in illum, et & nos quoquæ faciamus in illius imaginem. Deinde inquiunt: Audiuius quod illuserunt ei patres nostri: faciamus idem hoc & nos quoquæ. Mox talia conuicia euauerunt in Iesu Christi imaginem, quæ nemo sana mēris excogitare posset. Addunt deinde: Audiuius patres nostros pedes manusque illius clavis fixisse: quid obsec, quo minus & nos idem tentemus: confessim autem imaginis Domini pedes manusque clavis ferreis forauerunt.

^{Mar. 15.} Deinde insano ore clamant: Audiuius quod & aceto & felle imbuta spongia illum potauerunt: faciamus & nos similiter, acceptaque spongia aceto plena, ad os imaginis applicuerunt. Rursus aiunt: Notum nobis est, quod & calamo caput illius patres nostri percussert. Fiat id ipsum etiam à nobis pariter. Sumpto igitur calamo, caput Domini cædere coeperunt. Tandem aiunt: Clarum nobis est, quod lancea latus illius pupugerūt, nihil à nobis omittatur. addamus & hoc ipsum, itaque lanceam cuidam porrigentes, insserunt, vt latus imaginis Dominicæ transfigeret. Ex eo autem confessim sanguinis & aquæ riuum emanare cooperunt. Christe, gloria tibi. Incomprehensibilis Domine, gloria tibi. Quis tibi similis Domine? Quis alius prater te Deus, faciens horrenda signa & terribilia, & obstupescenda in cælo & in terra? O admirabilis mediator Dei & hominum, & homousion mundi redemptor ac Salvator, totius bonitatis & pietatis fons & origo. O quætus es Domine Iesu in humilitate, qui cum es es Deus, morticinum nostræ carnis suscipiendo, homo fieri dignatus es pro salute generis humani, quem impij & crudelis paulò minus ab Angelis minororum cernentes, horribili morte plectere non erubuerunt. O quæmagnus es noster Salvator in patientia, qui in tempore tua traditionis, tuo traditori ad te venienti, osculum præbere non renuisti, & seruo Malcho Apostoli gladio abscissam auriculam redintegrasti, quando ad passionis victimam velut ouis mansuetus deducebaris. O quantus es in misericordia Christi, spes vñica mundi, qui cùm in Cruce te ipsum hostiam Deo patri exhibuisses sanctam & immaculatam, pro tuis crucifixoribus veniam postulasti, dicendo ad patrem: Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Tunc quidem pro nostra salute & incurvatus, in eadem carne, quam ex Virgine sancta & immaculata assumperas, mortem pertulisti crudelem. Et qui eras in substantia cum patre

^{Matt. 26.} Vide quos magistros sequantur Iconomachi.

^{Ioā. 19. & 20.} Deinde insono ore clamant: Audiuius quod & aceto & felle imbuta spongia illum potauerunt: faciamus & nos similiter, acceptaque spongia aceto plena, ad os imaginis applicuerunt. Rursus aiunt: Notum nobis est, quod & calamo caput illius patres nostri percussert. Fiat id ipsum etiam à nobis pariter. Sumpto igitur calamo, caput Domini cædere coeperunt. Tandem aiunt: Clarum nobis est, quod lancea latus illius pupugerūt, nihil à nobis omittatur. addamus & hoc ipsum, itaque lanceam cuidam porrigentes, insserunt, vt latus imaginis Dominicæ transfigeret. Ex eo autem confessim sanguinis & aquæ riuum emanare cooperunt. Christe, gloria tibi. Incomprehensibilis Domine, gloria tibi. Quis tibi similis Domine? Quis alius prater te Deus, faciens horrenda signa & terribilia, & obstupescenda in cælo & in terra? O admirabilis mediator Dei & hominum, & homousion mundi redemptor ac Salvator, totius bonitatis & pietatis fons & origo. O quætus es Domine Iesu in humilitate, qui cum es es Deus, morticinum nostræ carnis suscipiendo, homo fieri dignatus es pro salute generis humani, quem impij & crudelis paulò minus ab Angelis minororum cernentes, horribili morte plectere non erubuerunt. O quæmagnus es noster Salvator in patientia, qui in tempore tua traditionis, tuo traditori ad te venienti, osculum præbere non renuisti, & seruo Malcho Apostoli gladio abscissam auriculam redintegrasti, quando ad passionis victimam velut ouis mansuetus deducebaris. O quantus es in misericordia Christi, spes vñica mundi, qui cùm in Cruce te ipsum hostiam Deo patri exhibuisses sanctam & immaculatam, pro tuis crucifixoribus veniam postulasti, dicendo ad patrem: Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Tunc quidem pro nostra salute & incurvatus, in eadem carne, quam ex Virgine sancta & immaculata assumperas, mortem pertulisti crudelem. Et qui eras in substantia cum patre

^{Luc. 22.} Vide stupendum miraculum, in emanatione sanguinis ex latere imaginis Christi.

^{Esa. 53.} Ierem. 1. 1.

^{Luc. 23.} *incarnat* legendum puto

O quætus es in misericordia Christi, spes vñica mundi, qui cùm in Cruce te ipsum hostiam Deo patri exhibuisses sanctam & immaculatam, pro tuis crucifixoribus veniam postulasti, dicendo ad patrem: Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Tunc quidem pro nostra salute & incurvatus, in eadem carne, quam ex Virgine sancta & immaculata assumperas, mortem pertulisti crudelem. Et qui eras in substantia cum patre

patre sanctoque spiritu, vntus & impassibilis existens & inuisibilis, condoluisti huma-
nam perire naturam. Et ideo in hanc lachrymarum vallem descendens, pro nostris
erratis & piaculis formam seruilem suscepisti, in qua te permisisti ab iniquis teneri,
flagellari, ad ultimum verò crucifigi. Nunc autem in sancta imagine tua crucifigeris
Domine iterum, ad confusione impiorum omnium infidelium, & ad corroborati-
onem omnium in te credentium. Et ideo tibi omnipotenti Deo vnà cum patre
spirituque sancto gloria sit per cuncta seculorum secula, decus & fortitudo, virtus
atque victoria, Amen.

Audite omnes Ecclesiæ filij cetera, quæ postmodum facta ipsius enim mysterij fuit Cap. 5.
dispensatio. Postquam enim, vt superius dictum est, latus sanctæ imaginis illius aper-
tum est, continuo exiit sanguinis & aqua. Dixerunt autem principes sacerdotum: Af-
feratur vas ad locum vulneris, & videamus exitum rei. Qui illicè derulerunt hydram,
& ad locum vulneris, vnde sanguis & aqua decurrebant, statuerunt. Quæ absque
villa mors subito repleta est. Dixerunt autem adiunictè: Quoniam susurrans Chri-
stum colentes, quod signa & inaudita multa fecerit in mundo, quæ nemo alijs agere
potuit accipiamus hunc sanguinem & aquam hanc, & deferamus ad nostram syna-
gogam, & congregemus vniuersos, qui se male habent, & ex hoc perungamus eos:
& si vera sunt, quæ de Christo dicuntur, continuo sanabuntur: sin alijs, ostentui ha-
beantur à nobis cuncta, quæ à suis sequacibus afferuntur de eo. Hæc dicentes, hydram
deferrunt ad synagogam, estimantes se Christo Iesu Domino nostro æterni Regis filio
maximam inferre posse injuriam. Congregauerunt igitur quoescunque repererunt
languidos, & in conspectu Hebraeorum introducti sunt in synagogam: inter quos qui-
dam prouecta aetatis erat homo, quem à nativitate sua grauissima possederat corpo-
ris molestia, quæ Græca locutione ῥαγάνωσι, Latinè vero dissolutio membrorum di-
citur. Hic dum primum ab eis fuisset perunctus, repente de suo grabato quasi ceruus
exiliens, ad laudem filii Dei incolmis redditus, ad propria remeauit. Deinde addu-
centes cæcos nonnullos, loca eorum luminum perungere studuerunt. Qui ipsi statim
in Christi Iesu nomine discussa cæxitate, post multos annos lumen amissum recipere
meruerunt. Aegrotantes autem plurimi, ad hoc spectaculum sunt adducti, mani-
bus post terga reuicti. Cumque & illi fuissent peruncti, miribili virtute Dei vndique
perfusi, sensu redintegrato pristino, ad propria dum reuertuntur sanissimi, laudes
Dei omnipotentis filio Iesu Christo Domino Saluatori nostro persoluuntur ab omni
populo.

Tumultus autem exortus est magnus per totam tandem urbem, concurrentibus
omnibus propter innumerabilia, quæ siebant, miracula. Et quicunque varijs languo-
ribus infirmos possebant apud se, illuc eos deducentes perungebant, &
statim sanitem quam desiderabant, cōsequebantur. Omne autem, ad quoscunque
peruenire potuit opinio, afferentes infirmos, quos habere poterant in domibus, pa-
ralyticos, cacos, claudos, surdos, mutos, & leprosos sive aridos, deducebant eos ad
synagogam Iudeorum, vbi hæc signa siebant diuinitus. Sed quanvis maxima esset hæc
eadem synagoga, nequaquam tamen recipere poterat superuenientium multitudi-
nem, infinita enim erant populorū cetera, quæ illuc vndique confluabant propter
innumerabilia miracula & prodigia, quæ pro sua nimia prolixitate, nè fastidium ge-
nerent, transgrediendo prætermittuntur. Omnes autem principes sacerdotum & se-
niiores, & omnis turba ludorum, parvulorum ac maiorum, & mulierum, videntes
qua facta fuerant, crediderunt in Dominum nostrum Iesum Christum, & dicebant:
Gloria tibi sit æterne Deus & omnipotens pater, qui nobis indignis, quanvis sero, re-
uelasti vincum filium tuum, Dominum nostrum Iesum Christum, quem, vt Elia va-
ticinum cecinit, virgo concepit, & virgo peperit, ac post partum virgo permanxit.
Gloria tibi sit Christi fili Dei, qui tanta mirabilia nobis misericordiæ strati. Tibi cre-
dimus, tu nobis esto propitius, & nos suscipere dignare, quia ex toto corde, & tota
anima atque virtute ad te configimus. Hec & his similia clamantes dicebant, lachry-
mas autem amaras emittebant & singultus.

Postquam autem curati sunt cuncti, qui ægritudine detinebantur, occurrit omnis Cap. 4.
multitudo Iudeorum ad dominum sanctæ ecclesiæ, quæ in eadē urbe erat, vbi & me. Conficitur
metropolitanum inuenierunt. Cuius prouoluti vestigijs, se peccasse, se grauiter deliqui-
se, magnis vocibus fatebantur. Qui cùm ab ijs perquireret omnem rei gestæ verita-
tem, sanctam iconam Domini Salvatoris eidem demonstrantes, annunciauerunt
cuncta,

Sanguis ex
latere ima-
ginis Chri-
sti à Iudeis
coferuatur.

Miracula
ex sanguine
imaginis
Christi.

Iudei pen-
sati & re-
ducuntur in Chri-
stum.

Esa. 7.

URIUS

RVIII

5

cuncta, quæ in ea exercuerant: & qualiter ab ictu lanceæ, sanguis & aqua emanauit ex laterc ipsius, necnon & de mirabilibus ab ea ostensis, illi retulerunt per ordinem. Ille verò interrogabat, qualiter icona ipsa ab ijs fuisset reperta, & si ab aliquo eam ceperissent. At illi retulerunt ei, quod quidam Christicola per obliuionem in cellula synagogæ proxima dimisisset eandem iconam, dum se ad alium locum transferret hospitandi gratia. Qui statim iubet inquire, & repertus, in præsentia Domini metropolitani statui. Cumque ab eo studiosissime fuisset interrogatus, quomodo icona apud se deuenisset, vel à quo tam mirabiliter posita esset, respōdit dicens, quod Nicodemus, qui ad Iesum nō ētē venerat, propriis manibus eam compoſuisset, & moriens Gamaliel tradidisset. Gamaliel autem Doctoris gentium Pauli διδάσκαλος, cùm diem fibi cerneret adesse extreūm, Iacobum eam reliquit, & Iacobus Simeoni & Zachæo, & sic per successores temporum in Hierosolyma perdurauit, usquequā subuersio illius urbis patrata est quadragesimo & tertio anno post ascensionem Domini & Salutis ad caelos. Sed biennium antē, quam Titus & Vespasianus eandem subuerterent urbem, admoniti sunt à spiritu sancto fideles atque discipuli Christi, ut relīcta vrbe, ad regnum se transserrent Agrippæ Regis: quia ipse tunc Agrippa Romanis fœderans erat. Qui egredi ab vrbe, omnia quæ ad cultum nostræ religionis vel fidēi pertinere videbantur, secum auferentes, in has regiones transtulerunt se. Quo tempore etiam icona cum cæteris rebus ecclesiasticis deportata, vñq; hodiē in Syria permanuit, quan ego ipse à parentibus ex hac luce migrantibus mihi traditam, iure hæreditario vñq; nunc possedi. Hæc certa & manifesta ratio est de icona sancta Domini Salvatoris, qualiter de Iudea in Syria partes deuenit.

Auditis his sermonibus, reverendissimus metropolitanus valde hilaris redditus, conuersus ad populum Israëliticum, dicebat: Conuertere Israël ad Dominū patrem vniuersorum viuentium, & adora nobiscum eius filium, per quem sunt omnia creata, & spiritum sanctum, qui est viuificator cunctorū viuentium, & illuminator nostrarū animarum, festina debitum absoluere votum. Omnis autem turba stirpis Iudaice, clara voce coepit cantare & dicere: Vnus Deus pater, & ipse ingenitus: Vnus filius, & ipse vngenitus Christus, quem patres nostri crucifixerūt, & nos ipsum agnouimus verum Dominum. Vnus spiritus sanctus, & ab vtroque procedens, per quem veraciter nos credimus esse saluandos. Hæc dicentes, postrati genibus ipsius, veniam postulabant de suis consequebibus per baptismū remedium. Quos suscipiens beatus antistes cum suis clericis, per dies plurimos de disciplina erudiuit Christiana. Ad

Iudei bapti ultimum verò catechumenos factos, & triduano peracto ieiunio, ex aqua & spiritu sancto regenerauit eos.

Cap. 5. Postquam verò baptismum consecuti sunt, rogabant enixiū sanctum virum, ut synagogam suam ecclesiā consecaret in honore sancti Salvatoris mundi. Quorum petitionem minimè aspernatus, synagogam illorum, quæ maior esse videbatur, in nomine vngeniti filij Dei redemptoris mundi consecravit. Extunc itaque per diueras orbis terræ nationes & prouincias mos inoleuit, ut basilicas plurimas vel oratoria pontifices Christianæ legis, in honore sancti Salvatoris mundi condere & dedicare non desinant. Nam anteā antiquiores nostri vel maiores hoc peragere minimè presumperunt. Sed ad narrationis nostra ordinari refleclamus articulum.

for. * metro politanum prefati viri, autem * metropolitanus prefatum virum, ut cæteras synagogas corum in honore quondam martyrum reconciliaret. Itaque & huic petitioni libenter animi accommodauit, & quæ illi suggererunt, Dei iuuamine fretus, cuncta expletu deuotus. Factum est gaudium magnum in ciuitate illa, non solū de sanitate corporum, quæ emanauerat maxima: sed & de tantis animabus, quæ ab interitu satana ad vitam æternam fuerunt reuocatae.

Cap. 6. Venerabilis verò & summus antistes die noctuq; varijs fluctuabat cogitationibus de hydria, quæ Dominicū intra se retinebat cruentum, valde hæsitās, quid de eo opportunitum fuisset peragere. Tandem autem salubri reperto consilio, omnium Ecclesiærum, quæ per orbem terra longe lateque consistebant, in aestimabile atq; profuturum prouidit consolationis remedium. Denique ampullas præcepit fieri vitreas, in quibus portiones misit singulas de sanguine & aqua, quæ de imagine Domini Salvatoris nostri decurrerunt, quas etiam per Asiam, Aphricam, Europam per suos nuncios dirigens, cuncta quæ apud urbem iam dictam suo tempore contigerant, suis scriptis vel eloquijs manifestissime vniuersis sanctæ Ecclesiæ filijs viriliter declarauit. Hoc insuper ab his

DE S. VICTONE VIRDVNENSI EPISCOPO.

241

ab his efflagitans, ut per annos singulos in mense Nouembri, qui apud Hebraeos est nonus, apud nos vero mensis undecimus, uno die ipsius mensis, id est, quinto Idus Nouembri, non minori reverentia, quam natalis Domini vel paschalisi, ista dies principia observatione colatur.

Hæc est vera & vehementer credula ratio de cruce lateris Domini nostri Salvatoris, qui profluxit de sancta imagine ipsius, qua crucifixus est in Syria, in Beryto dicuitur. Hic est etiam sanguis ille Dominicus, qui apud plerosque repertus esse dicitur. Nec esse aliter estimandum à verè catholicis, præter id quod scribitur à nobis, quasi ex carne & sanguine Christi aliquid possit in mundo inueniri, nisi illud, quod in aera altaris per manus sacerdotum quotidie spiritualiter efficitur. Hæc ergo sciens, amantissimi patres & fratres, accelerauit declarare vobis ad ædificationem animarum vestrarum, ad incrementum vestrae fidei, ut & in hoc scire valeatis, quantum sit virtus & pietas Domini Salvatoris nostri Iesu Christi. Idcirco in fide fortis estote, & congaudete super magna & obstupenda eius miracula, quæ in nostra generatione à Deo sunt patrata. Et date illi gloriam cum latitia gaudentes, & cum nimia compunctione eius maiestatis immensas gratias agite, eō quod fidei sua & scientiae dignos vos fecit esse. Ipsi Christo Iesu Salvatori, cum patre sanctoque spiritu gloria sit honorque, laus etiam perennis, qui sempiternum atque indiuisum absque initio & fine obtinet imperium.

In VII. Synodo, que est altera Nicena, sequuntur hæc:

Constantinus sanctissimus Episcopus Constantiæ, quæ est in Cypro, dixit: Eccè is, qui ab immortalitate appellationem fortius est, totam hanc sacram congregationem ad compunctionem & lachrymas compulit. Non enim venerandas esse tantummodò imagines sanctorum docuit, sed & maximas quædam medicandi rationes ab his proficiunt. Tharaeus sanctissimus patriarcha dicit: Sed quispiam dixerit, quamobrem miracula à nostris imaginibus non eduntur? Cui sanè ita cum Apostolo sit responsum: Miracula non credetibus dicitur. Cor. 14.

VITA BREVIS SANCTI VICTONIS VIRDV
NENSIS EPISCOPI ET CONFESSORIS, VT HABE
tur in antiquissimo MS. codice Ecclesiæ Traiectensis.

EMPORE Clodouci Regis Francorū idem Rēx cūm 9. Nouemb. ciuitatem Virdunensem sibi rebellem obsidens subiungit, defuncto sancto Firmino eiusdem urbis Episcopo, beatum Victonem fama nimis sanctitatis fulgentem, sicut Episcopatus cleri & populi acclamatione Episcopū fieri procurauit. Qui pontifex factus, & sanctissime viuens, multis miraculis & præcipue in leproorum curatione regnauit. Inter cetera vero cūm quodam tempore serpens mira magnitudinis in quodam specu quod erat in loco ubi nunc vñq; Crux magna lapidea consistit, iuxta viam publicam prope sancti monasterium latitaret, ex cuius statu tam homines quam animalia ibidem transeuntes occidebantur, & incolæ illius terræ sanctum Victonem interpellâsent, ut eos ab huiusmodi interitu liberaret, sanctus post triduum ieiunium omnibus indictum, cum vniuerso populo ad foramen speluncæ perrexit. Cuius aditum cūm fuisset ingressus nil cunctatus, serpentem stolam arripiens qua erat induitus, serpentem illum horrificum fortiter alligauit, ingentiā eumque sub diu foras extrahens, spectante populo, dicto citius extinxit: populū & iumenta liberans à morte peftis. Tandem post sancta predicationis & pie- tatis exercititia, & maxima miracula, sanctus Victo, spiritibus Angelicis ei obuiā venientibus & coronam imponentibus, quinto Idus Nouemb. migravit ad Domum Feliciternum. Ad cuius tumbam meritis eius ceci illuminati, dæmoniaci curati, claudi errecti,

X errecti,

URIUS

9. Oct. 1607

RVIII.

5